



ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 stycznia 2020 r.

Pozycja 30

POSTANOWIENIE z dnia 19 września 2019 r. Sygn. akt Ts 165/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.) z:
 - a) art. 10 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - c) art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - d) art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji,
 - e) art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 Konstytucji;
- 2) art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, ze zm.) z:
 - a) art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - b) art. 77 ust. 2 Konstytucji;
- 3) art. 175 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z:
 - a) art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - b) art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji,
 - c) art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - d) art. 32 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - e) art. 31 ust. 1 i 2 Konstytucji,
 - f) art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji;
- 4) art. 258 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z:
 - a) art. 10 ust. 2 Konstytucji,
 - b) art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - c) art. 45 ust. 1 Konstytucji,
 - d) art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji,
 - e) art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

- 1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności:
 - a) art. 123 § 2 oraz art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.

– **Kodeks postępowania cywilnego** (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.) z **art. art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** oraz z **art. 45 ust. 1** w związku z **art. 2 Konstytucji**,

b) **art. 175 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi** (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, ze zm.) z **art. 45 ust. 1 Konstytucji**, **art. 45 ust. 1** w związku z **art. 176 ust. 1 Konstytucji**, **art. 176 ust. 1** w związku z **art. 45 ust. 1 Konstytucji** oraz **art. 32 ust. 2** w związku z **art. 45 ust. 1 Konstytucji**,

c) **art. 258 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi** z **art. 45 ust. 1 Konstytucji** oraz z **art. 45 ust. 1** w związku z **art. 2 Konstytucji**;

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności:

a) **art. 123 § 2** oraz **art. 398²³ § 2** zdanie drugie ustawy – **Kodeks postępowania cywilnego** oraz **art. 258 § 1** ustawy – **Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi** z **art. 10 ust. 2 Konstytucji**,

b) **art. 3 § 2 pkt 3** ustawy – **Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi** z **art. 45 ust. 1** oraz **art. 77 ust. 2 Konstytucji**,

c) **art. 175 § 1** ustawy – **Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi** z **art. 31 ust. 1, 2 i 3** zdanie drugie **Konstytucji**.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 listopada 2018 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpił z żądaniem sformułowanym na tle następującego stanu faktycznego:

1.1. Postanowieniem z 29 marca 2017 r. (nr [...]) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K., po rozpatrzeniu zażalenia skarżącego na postanowienie Prezydenta Miasta K. z 18 stycznia 2017 r. w przedmiocie stanowiska wierzyciela dotyczącego zgłoszonych przez zobowiązanego (czyli skarżącego) zarzutów na postępowanie egzekucyjne, utrzymało je w mocy.

Skarga na powyższe rozstrzygnięcie, którą wniósł skarżący, została odrzucona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. (dalej: WSA) w postanowieniu z 14 czerwca 2017 r. (sygn. akt [...]).

1.1.1. Pismem z 5 lipca 2017 r. skarżący wystąpił do WSA z wnioskiem „o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem zaskarżenia do NSA orzeczenia WSA z dnia 14 czerwca 2017 r.”. Postanowieniem z 14 września 2017 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w K. oddalił powyższy wniosek.

1.1.2. W piśmie z 13 października 2017 r. skarżący złożył skargę na postanowienie referendarza sądowego z 14 września 2017 r. Postanowieniem z 16 listopada 2017 r. (sygn. akt [...]) WSA utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

1.1.3. Na postanowienie WSA z 16 listopada 2017 r. skarżący, w sporządzonym przez siebie piśmie z 21 grudnia 2017 r., złożył zażalenie. Postanowieniem z 19 stycznia 2018 r. (sygn. akt [...]) WSA odrzucił zażalenie, albowiem nie zostało ono sporządzone przez profesjonalnego pełnomocnika.

1.1.4. W sporządzonym przez siebie piśmie z 22 grudnia 2017 r. skarżący wniósł skargę kasacyjną na postanowienie WSA z 14 czerwca 2017 r. Postanowieniem z 14 marca 2018 r. (sygn. akt [...]) WSA odrzucił skargę kasacyjną, gdyż nie została ona sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika.

1.1.5. Na postanowienie WSA z 14 marca 2018 r. skarżący, w sporządzonym przez

siebie piśmie z 31 marca 2018 r., złożył zażalenie. Postanowieniem z 15 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) WSA odrzucił zażalenie, ponieważ nie zostało ono sporządzone przez profesjonalnego pełnomocnika. Odpis tego orzeczenia został doręczony skarżącemu 12 czerwca 2018 r.

1.2. W piśmie z 22 czerwca 2018 r. skarżący wniósł do sądu rejonowego swojego miejsca zamieszkania wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia skargi konstytucyjnej na postanowienie WSA z 15 maja 2018 r.

Postanowieniem z 16 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w T. oddalił powyższy wniosek, uznawszy sytuację majątkową skarżącego za niewskazującą na konieczność uzyskania przez niego pomocy w ramach tzw. prawa ubogich.

W piśmie z 24 lipca 2018 r. skarżący złożył skargę na powyższe postanowienie.

Postanowieniem z 3 września 2018 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w T. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie z 16 lipca 2018 r. Odpis tego orzeczenia został doręczony skarżącemu 27 września 2018 r.

2. Zarzut niezgodności art. 175 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; dalej: p.p.s.a.) z art. 31 ust. 1 i 2 Konstytucji, został sformułowany dopiero na s. 19 uzasadnienia skargi.

Zdaniem skarżącego normy wywodzone z art. 123 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówczesnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) oraz art. 258 § 1 p.p.s.a. naruszają prawo do sądu w zakresie, w jakim dotyczą orzekania o prawach lub wolnościach konstytucyjnych (skorzystanie z prawa ubogich przy wniesieniu – odpowiednio – skargi konstytucyjnej albo skargi kasacyjnej). Z kolei – w przekonaniu skarżącego – norma wywodzona z art. 398²³ k.p.c. (w zakresie, w jakim przewiduje, że od orzeczeń wydawanych przez referendarzy sądowych, dotyczących przyznawania pomocy prawnej z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej nie przysługuje prawo do odwołania się do sądu drugiej instancji) narusza prawo do zaskarżania orzeczeń oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego.

W odniesieniu natomiast do art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. skarżący stwierdził, że „wprowadzenie przez ustawodawcę normy [zawartej w tym przepisie] (...) zamknęło ostatnią możliwą drogę odwoławczą w sprawach o »samoistne« naliczenie opłaty dodatkowej za parkowanie w strefach płatnego parkowania” (skarga, s. 19). Artykułowi 175 § 1 p.p.s.a. skarżący zarzucił zaś naruszenie prawa do dwuinstancyjnego postępowania, albowiem przepis ten – wprowadzając przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed sądem administracyjnym drugiej instancji – „faktycznie zamknął drogę sądową do instancji odwoławczej w sprawach »drobnych«, w których wartość przedmiotu sporu jest niska”, gdyż „koszt skorzystania z usługi adwokackiej przekracza w sprawach drobnych wartość przedmiotu sporu” (skarga, s. 18).

3. Ze względu na to, że do skargi konstytucyjnej załączono również kopie pism procesowych skarżącego oraz kopie orzeczeń ze sprawy prowadzonej przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w G. pod sygn. akt [...], zarządzeniem z 28 maja 2019 r. sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez wskazanie orzeczeń wydanych na podstawie zaskarżonych przepisów oraz potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej.

We wniesionym w terminie piśmie procesowym skarżący wyjaśnił, że:

– w odniesieniu do art. 123 § 2 k.p.c. orzeczeniem zapadłym na podstawie tego

przepisu jest postanowienie referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w T. z 16 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]), a w odniesieniu do art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. – postanowienie Sądu Rejonowego w T. z 3 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]), które jednocześnie wyczerpało drogę odwoławczą;

– orzeczeniem wydanym na podstawie art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. jest postanowienie WSA w K. z 14 czerwca 2017 r. (sygn. akt [...]) o odrzuceniu skargi na postanowienie samorządowego kolegium odwoławczego;

– orzeczeniem wydanym na podstawie art. 258 § 1 p.p.s.a. jest postanowienie referendarza sądowego w WSA w K. z 14 września 2017 r. (sygn. akt [...]) o oddaleniu wniosku skarżącego o przyznanie pełnomocnika z urzędu;

– orzeczeniem wydanym na podstawie art. 175 § 1 p.p.s.a. jest postanowienie WSA w K. z 14 marca 2018 r. (sygn. akt [...]) o odrzuceniu skargi kasacyjnej na postanowienie tego sądu z 19 stycznia 2018 r. o odrzuceniu zażalenia na postanowienie tego sądu z 16 listopada 2017 r. utrzymujące w mocy postanowienie referendarza sądowego z 14 września 2017 r.;

– orzeczeniem wyczerpującym drogę prawną w postępowaniu sądowo-administracyjnym jest postanowienie WSA w K. z 15 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) o odrzuceniu zażalenia na postanowienie tego sądu z 14 marca 2018 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W niniejszej sprawie przedmiotem zaskarżenia uczyniono następujące przepisy:

– art. 123 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) w brzmieniu: „Postanowienie o ustanowieniu albo odmowie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego może wydać także referendarz sądowy”;

– art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. w brzmieniu: „Sąd rozpoznaje skargę [na postanowienie referendarza sądowego] w składzie jednego sędziego, jako sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu”;

– art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (ówcześnie: Dz. U. z 2016 r. poz. 718, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.; dalej: p.p.s.a.) w brzmieniu: „Kontrola działalności administracji publicznej przez sądy administracyjne obejmuje orzekanie w sprawach skarg na: (...) postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie, z wyłączeniem postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu”;

– art. 175 § 1 p.p.s.a. w brzmieniu: „Skarga kasacyjna powinna być sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego, z zastrzeżeniem § 2 i 3”;

– art. 258 § 1 p.p.s.a. w brzmieniu: „Czynności w zakresie przyznania prawa pomocy wykonuje referendarz sądowy”.

3. Trybunał stwierdza, że skarga konstytucyjna w części spełnia przesłanki warunkujące przekazanie jej do rozpoznania merytorycznego, gdyż została sporządzona w imieniu skarżącego przez radcę prawnego (art. 44 ust. 1 u.o.t.p. TK), a skarżący: wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), dochował terminu wniesienia skargi

konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), a także wskazał, które konstytucyjne prawa i wolności i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK) oraz przedstawił w tym zakresie stosowne uzasadnienie (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3.1. W ocenie Trybunału analizowana skarga – w zakresie, w jakim dotyczy zarzutów niezgodności: art. 123 § 2 i art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 258 § 1 p.p.s.a. z art. 45 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji, a także art. 175 § 1 p.p.s.a. z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 32 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji – nie jest obarczona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, zaś sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

Istotą przedstawionego przez skarżącego problemu jest uprawnienie referendarza sądowego do orzekania w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i wniesienia – odpowiednio – skargi konstytucyjnej oraz skargi kasacyjnej w postępowaniu sądoadministracyjnym, rozpatrywanie skarg na postanowienia referendarza sądowego w przedmiocie ustanowienia lub odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu przez sąd, w siedzibie którego orzeka referendarz sądowy, oraz przymusu adwokacko-radcowskiego przy sporządzaniu i wnoszeniu skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, pomimo iż jest to zwykły środek zaskarżenia. Wziąwszy te kwestie pod uwagę, dyskwalifikacja formalna analizowanej skargi konstytucyjnej na etapie wstępnej kontroli wykraczałaby poza ramy art. 61 ust. 1 i 4 u.o.t.p. TK.

3.2. W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – należało postanowić, jak w punkcie 1 sentencji.

4. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna w pozostałym zakresie nie spełnia wymogów formalnych do nadania jej dalszego biegu.

4.1. W odniesieniu do art. 10 ust. 2 Konstytucji – powołanego jako wzorzec kontroli dla art. 123 § 2 i art. 398²³ § 2 zdanie drugie k.p.c. oraz art. 258 § 1 p.p.s.a. – należy zauważyć, że przepis ten ma charakter ustrojowy (określa organy wchodzące w skład poszczególnych władz) i nie wypływają z niego, nawet w sposób pośredni, jakiegokolwiek podmiotowe prawa jednostki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Innymi słowy, wskazany przepis ustawy zasadniczej nie może stanowić wzorca kontroli w sprawie inicjowanej skargą konstytucyjną.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – należało postanowić, jak w punkcie 2 lit. a sentencji.

4.2. W przypadku art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. Trybunał stwierdza, że wskazywane przez skarżącego postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z 15 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) związane było z kwestią przymusu adwokacko-radcowskiego, a nie zagadnieniem właściwości rzeczowej sądów administracyjnych, którego dotyczyło z kolei postanowienie tego sądu z 14 czerwca 2017 r. o odrzuceniu skargi na postanowienie samorządowego kolegium odwoławczego (z powodu uznania przez sąd braku swojej kognicji w sprawie). Dostrzegając nietypowe okoliczności stanu faktycznego należy jednak stwierdzić, że skarżący – w zakresie, w jakim kwestionuje art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. – nie wyczerpał drogi prawnej, o której mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, albowiem postanowienie z 14 czerwca 2017 r. nie zostało zaskarżone skargą kasacyjną, co oznacza, że Naczelny Sąd Administracyjny nie wydał orzeczenia w sprawie.

Trybunał – ponadto i niezależnie od powyższego – zwraca uwagę, że skarżący w zakresie uzasadnienia zarzutu niezgodności art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji ograniczył się tylko do ogólnego wywodu na s. 19 uzasadnienia skargi konstytucyjnej, nie wykonując dyspozycji art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p. TK. W tym miejscu należy przypomnieć, że stosownie do art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p. TK prawidłowe wykonanie przez skarżącego obowiązku przedstawienia, jakie konstytucyjne prawa lub wolności (i w jaki sposób) zostały naruszone przez przepisy stanowiące przedmiot wnoszonej skargi konstytucyjnej, polegać musi nie tylko na wskazaniu postanowień Konstytucji i zasad z nich wyprowadzanych, z którymi – zdaniem skarżącego – niezgodne są kwestionowane przepisy, ale również na precyzyjnym przedstawieniu treści prawa lub wolności wywodzonych z tych postanowień, a naruszonych przez prawodawcę. Powinna temu towarzyszyć stosowna argumentacja prawna, uprawdopodobniająca stawiane zarzuty. Z powyższego obowiązku nie może zwolnić skarżącego, działający niejako z własnej inicjatywy, Trybunał Konstytucyjny, który – zgodnie z art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK – orzekając jest związany granicami skargi konstytucyjnej (por. np. wyrok TK z 27 lutego 2018 r., sygn. SK 25/15, OTK ZU A/2018, poz. 11). W konsekwencji poprzestanie przez skarżącego na ogólnym uzasadnieniu zarzutów albo ich całkowitym nieuzasadnieniu stanowi niewykonanie dyspozycji ustawowej (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK), co – na etapie rozpoznania merytorycznego – skutkuje umorzeniem postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, a na etapie wstępnej kontroli – odmową nadania dalszego biegu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK. Niedopuszczalne jest bowiem samodzielne precyzowanie przez Trybunał, a tym bardziej uzasadnianie, jedynie ogólnikowo sformułowanych zarzutów niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów (por. np. postanowienie TK z 4 lutego 2009 r., sygn. Ts 256/08, OTK ZU nr 2/B/2009, poz. 138 oraz powołany już wyrok TK z 27 lutego 2018 r., sygn. SK 25/15).

W związku z tym – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 i 3 u.o.t.p. TK – należało postanowić, jak w punkcie 2 lit. b sentencji.

4.3. Pomimo powołania w uzasadnieniu skargi (s. 19) norm zawartych w art. 31 ust. 1, 2 i 3 zdanie drugie Konstytucji, jako wzorców kontroli wobec art. 175 § 1 p.p.s.a., skarżący nie przedstawił w tym zakresie żadnego uzasadnienia, a zatem nie wykonał dyspozycji art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK.

W odniesieniu do art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji należy także zauważyć, że z *petitum* oraz uzasadnienia skargi konstytucyjnej (odpowiednio s. 2 i 19) wynika, iż przepis ten został powołany w sposób nieprawidłowy, jako „samodzielny” wzorzec kontroli. Trybunał przypomina zatem, że zarzut naruszenia zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 31 ust. 3 ustawy zasadniczej zawsze musi być uzupełniony o wskazanie konkretnej wolności lub konkretnego prawa mających normatywną postać konstytucyjnego prawa podmiotowego, którego „nadmierne, nieproporcjonalne ograniczenia podnosi skarżący, co pozwałoby Trybunałowi Konstytucyjnemu na dokonanie oceny zasadności wskazanych ograniczeń w płaszczyźnie art. 31 ust. 3 Konstytucji” (zob. postanowienie pełnego składu TK z 23 stycznia 2002 r., sygn. Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60).

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 i 3 u.o.t.p. TK – należało postanowić, jak w punkcie 2 lit. c sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na punkt 2 niniejszego postanowienia w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.